

Undervisningsplan for faget tysk. Ørestad Friskole

Undervisningsplanens indhold:

Undervisningens organisering og omfang

Undervisningsplanens anvendelse

Evaluering og opfølgning

Formål for faget

Slutmål for faget

Delmål for afd. 3 (7. – 9. klassetrin):

Generelle bemærkninger

Kommunikative færdigheder

Sprog og sprogbrug

Sprogtilegnelse

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningens organisering og omfang

Der undervises i tysk i afdeling 3. fra 7. til 9. klassetrin.

Skolen er opdelt i 3 afdelinger. Indenfor hver afdeling foregår undervisningen på aldersintegrerede niveaudelte hold, som sammensættes i overensstemmelse med de enkelte elevers forudsætninger, behov og aktuelle standpunkt. Hold skifte sker efter skolens vurdering.

Undervisningsplanens anvendelse

Delmålene i undervisningsplanen er bindende for afdelingens tyskundervisning. Målene skal nås indenfor den tid, hvor elevernes undervises i den enkelte afdeling, såfremt elevernes forudsætninger rækker til det.

Tyskundervisningen er niveaudelt, dog skal alle elever som udgangspunkt påbegynde tyskundervisningen på syvende klassetrin.

Der bliver hvert år truffet beslutning om hvor mange tyskniveauehold, der skal oprettes og hvilke adgangskrav, der er til hvert niveauehold.

Det forudsættes, at der på alle hold arbejdes efter fasemodellen:

Afklaringsfasen	Personlig udvikling	Barnet gøres til elev	Her foregår ikke boglig læring	Eleven er tilskuer
Læringsforberedelse	Procesorienteret undervisning	Eleven møder faget og der skabes forbindelse til elevens egen viden	Her foregår ikke boglig læring men her erfares og opleves	Eleven er iagttager og modtager
Forståelses- og metodefasen		Systematisk læring af det faglige stof og dets metoder	Her foregår boglig læring men ikke langtids-hukommelsesarbejde	Eleven bliver selvstændig og aktivt handlende
Hukommelsesfasen Test- og konsolideringsfasen	Præstationsorienterede aktiviteter	Eleven kombinerer forståelsen af den boglige læring med struktur og hukommelse	Her foregår ikke ny boglig læring men strukturering og hukommelsesarbejde	Eleven gør sig uafhængig af under viser og andre hjælpere
Anvendelsesfasen	Produktorienterede aktiviteter	Eleven løser opgaver, hvor der lærte bruges i sammenhæng med anden viden	Her foregår ikke ny boglig læring men anvendelse af det lærte og kombination med tidligere lært/erfaret stof	Eleven selv bestemme, hvornår det lærte skal kaldes frem og bruges

Evaluering og opfølgning

De enkelte tysklærere iagttager løbende året igennem, hvilket udbytte den enkelte elev og niveaueholdet har fået af undervisningen.

Mindst én gang årligt evalueres de målbare fagmål, som de står i undervisningsplanen. Derudover vurderes elevernes kommunikative færdigheder, evne til selvstændigt arbejde, evne til gruppearbejde samt sprogtilegnelse og sprogbrug. Resultaterne samles, så skolen kan få et overblik over, i hvilket tempo de enkelte elever og de enkelte hold har udviklet sig på disse områder.

Hvis der ved faglige iagttagelser konstateres, at der er elever, der ikke har udviklet sig som forventet, vil det altid medføre særlig opmærksomhed og efterfølgende beslutning om, hvordan udviklingen kan stimuleres.

Formål for faget

Stk. 1.

Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne opnår kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at kommunikere på tysk både mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes sproglige bevidsthed om tysk sprog og om sprogtilegnelse.

Stk. 2.

Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, fordybelse og aktiv medvirken for derved at fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre. Undervisningen skal bidrage til, at

eleverne får tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med tysk sprog og kulturer til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3.

Undervisningen skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.

Slutmål for faget

Ved afslutning af 9. klassesettrin skal eleverne være forberedt til at gå til folkeskolens afgangsprøve.

Slutmål for de enkelte dele af faget:

Generelle bemærkninger

Udviklingen hen i mod slutmålene skal ske med respekt for, at elevernes basiskundskaber i at lytte, tale, læse og skrive prioriteres højt. I erkendelse af at elevernes meget forskellige sproglige beredskab opfatter skolen det, som sin første opgave, at undervise i basis stof jf. 'Delmål for afdeling 3 efter første år med tysk', der udnytter de enkelte elevers forudsætninger så godt som muligt, for derefter at arbejde på de øvrige mål.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af talt tysk om centrale og nære emner
- læse og forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer i forskellige typer skrevet tekst inden for centrale og nære emner
- deltage i samtale om centrale og nære emner
- redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt
- udtrykke sig med et grundlæggende ordforråd inden for centrale og nære emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende relevante lytte- og læsestrategier

- anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse
- anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk
- udnytte viden om ligheder mellem tysk og andre sprog
- vælge relevante lytte- og læsestrategier
- vælge relevante kommunikationsstrategier
- udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og uden for skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster
- vælge æstetiske udtryksformer, herunder it-baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter, stave- og grammatikkontrol.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende grundlæggende viden om geografi og historie og om levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande
- drage sammenligninger mellem tysksprogede kulturer og egen kultur
- anvende tysk som kommunikationsmiddel i mødet med tysktalende
- vise forståelse for andres levevis og deres kulturer.

Delmål for afdeling 3 efter første år med tysk:

Generelle bemærkninger

Det er essentielt, at første oplevelse med tysk bliver en succesfuld og sjov oplevelse. Derfor vil undervisningen i syvende klasse også have fokus på lege, spil, sange og musik og rim alt sammen tilpasset den unikke elevsammensætning og deres interesser hos den pågældende årgang.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lytte til og forstå sætninger og udtryk i forbindelse med nære og genkendelige emner, fx interesser, fritid, venner, familien og skolen
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om nære og genkendelige emner
- læse og forstå hovedindholdet af sprogligt enkle tekster om nære og genkendelige emner
- gennemføre små dialoger om sig selv, familie, fritid og skole i et enkelt sprog
- gengive hovedindholdet af en kort, let tekst i et enkelt sprog
- præsentere et forberedt emne i et enkelt sprog
- skrive ord, udtryk og enkle tekster inden for nære og genkendelige emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig med en forståelig udtale og intonation
- anvende et tilstrækkeligt ordforråd til at kunne forstå og tale om nære og genkendelige emner
- anvende de almindeligste faste udtryk og vendinger, herunder høfligheds- og omgangsformer
- anvende relevante lytte- og samtalestrategier i forbindelse med enkle dialoger og redegørelser
- anvende relevante læsestrategier i forbindelse med enkle tekster og i arbejdet med elektroniske medier
- kende til ordstilling og ordklasser
- anvende de vigtigste verber i præsens
- stave enkle ord og udtryk.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- lægge mærke til ligheder mellem tysk og andre sprog
- gætte kvalificeret i forbindelse med lytning og læsning
- anvende enkle kommunikationsstrategier, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og lade kropssprog og mimik understøtte den mundtlige kommunikation
- turde udtrykke sig på tysk og udnytte muligheder for at opsøge sproget i og uden for skolen
- anvende computeren til informationssøgning og kommunikation
- uddrage og anvende informationer af enkle teksttyper, fx internettekster, tv-programmer og reklamer
- vælge æstetiske udtryk i forbindelse med enkle præsentationer
- kende til skriveprocessens faser
- anvende ordbøger.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- inddrage grundlæggende geografisk og historisk viden om tysktalende lande
- sammenligne eksempler på tysk og dansk dagligliv og kulturer
- anvende tysk som kommunikationsmiddel, bl.a. i forbindelse med skolekontakt og it-projekter

Arbejdsmetoder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne er i stand til at:

- arbejde selvstændigt i en læsegruppe sammen med 4-5 elever
- arbejde procesorienteret med skrivning alene og sammen med 2-3 elever, herunder give og modtage respons og læse korrektur på arbejdet således, at det færdige arbejde er udtryk for elevens formåen på det givne tidspunkt
- læse sammenhængende tekster og skrive korte tekster om velkendte emner hjemme til aftalt tid
- Deltage i verbale kommunikative øvelser i undervisningen

Delmål for afdeling 3 tysk efter 3 års undervisning

Generelle bemærkninger

Såfremt der er emner fra delmålene for de tidligere år, der ikke er nået, arbejdes der videre på dem, inden store nye områder tages op.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- forstå hovedindholdet af talt tysk, som det forekommer i forskellige teksttyper om nære og centrale emner fra dagligdagen
- lytte efter og forstå detaljer i talt tysk, som de forekommer i forskellige teksttyper inden for nære og centrale emner fra dagligdagen
- læse og forstå hovedindhold og detaljer i forskellige teksttyper, fx prosa, nyhedstekster, reklamer og sangtekster
- spørge om og udveksle meninger, holdninger og informationer inden for nære og centrale emner fra dagligdagen
- redegøre i et enkelt sprog inden for nære og centrale emner
- præsentere et forberedt emne i et enkelt sprog
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig med en klar og forståelig udtale og intonation
- anvende et centralt ordforråd inden for nære og genkendelige emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende lyttestrategier, herunder lytte efter hovedindhold eller lytte efter væsentlige detaljer
- anvende læsestrategier, herunder skimming og skanning
- anvende kommunikationsstrategier i samtaler, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og bruge andre ord og vendinger
- anvende viden om sprogets opbygning, især ordklasser, verbernes former og kongruens, ordstilling og enkle konnektorer
- anvende retskrivning, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- være bevidste om ligheder mellem tysk og andre sprog
- være bevidste om lyttestrategier, herunder lytte efter hovedindhold eller lytte efter væsentlige detaljer
- være bevidste om læsestrategier, herunder skimming og skanning
- være bevidste om kommunikationsstrategier, herunder brug af andre ord og vendinger
- turde bruge sproget uden at være sikker på, at det er sprogligt korrekt
- udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og uden for skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster, herunder også internettekster m.m.
- vælge æstetiske udtryksformer i forbindelse med en fremlæggelse
- anvende viden om skriveprocessens faser
- anvende ordbøger og grammatiske oversigter hensigtsmæssigt.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- anvende geografisk og historisk almenviden om tysktalende lande
- anvende almenviden fra skønlitteratur, sagprosa og medier om levevilkår, kulturer og kunst i tysksprogede lande
- anvende tysk som kommunikationsmiddel, fx i internationale projekter og i mødet med tysktalende i og uden for skolen
- foretage interkulturelle sammenligninger på baggrund af deres almenviden.

Arbejdsmetoder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne er i stand til at:

- arbejde selvstændigt i en læse gruppe med 4-5 elever

arbejde procesorienteret med skrivning, alene og sammen med 3-4 elever, herunder give og modtage respons og læse korrektur på arbejdet således, at det færdige arbejde er udtryk for elevens formåen på det givne tidspunkt.

- skrive, læse og bearbejde en sammenhængende tekst indenfor velkendte emner hjemme som forberedelse til undervisning til aftalt tid.
- arbejde projektorienteret, således at eleven får mulighed for at få en vurdering af sine projektfaglige kompetencer.